

În legătură cu afirmațiile din documentul de mai sus trebuie să arătăm următoarele:

1. Cert este deci că cel puțin o parte a materialului strins în vederea construirii bisericii a fost folosită la întărirea mănăstirii Cotroceni, de către Tudor Vladimirescu. Se poate ca materialul să fi fost dat din ordinul sau cu consimțământul lui Ghencea, ajutând astfel la lupta pandurilor români care, ca și bulgarii de la noi și cei de dincolo de Dunăre, luptau pentru eliberarea țării lor de sub jugul turcesc.

2. E posibil ca după dispariția lui Ghencea în evenimentele anului 1821, Burnazii să fi fost cei care s-au ocupat de *continuarea* clădirii bisericii, care fusese întreruptă în anul 1821, dar al cărui inițiator și prim donator fusese Ghencea. Populația mahalalei continuă să numească încă biserica Ghencea și de aceea Burnazii se văd nevoiți să pună o pisanie nouă <sup>55</sup> la 1857, în care se declară drept «ctitorii cei adevărați».

În primul rând, ea ne atestă data începerii zidirii — 10 aprilie 1820 — și ne lasă să întrevădem că motivul care i-a determinat să scrie «ctitorii cei adevărați», era tocmai insistența cu care păstra populația bulgară și română a mahalalei numele lui Ghencea. De altfel, el s-a păstrat până astăzi cu toată afirmația acestei pisanii! Și era firesc să fie așa. Ghencea avusese legături strinse cu populația Lupeștilor. El fusese un fiu al acestei mahalale și venise aici, după cum am văzut, cu mult înainte, împreună cu părinții săi <sup>56</sup>. Lucrul acesta îl afirmă istoriografia bulgară și-l găsim atestat de D. Vasilescu, după tradițiile mahalagiilor, surprinzător de exact. Într-un memoriu păstrat în manuscris în arhiva parohiei el scrie următoarele: «Ghencea, după istorisirile bătrânilor — moș Doiciu Nicolae și Maria Pogonaru — a fost un arnăut, care în timpul zaverii din anul 1821 a luat parte ca eterist grec. *Părintele său Bogdan și cu mulți alții, venind de peste Dunăre, s-au așezat în acest loc — mahalaua Lupești — cu învoirea igumeniei dela Radu-Vodă. Locul pe care este clădită biserica și de prinprejur a fost a lui Bogdan care a rămas moștenire lui Ghencea, Sava și Tudora, frați. Căsuța în care a locuit acel Bogdan cu fiii săi era în partea de răsărit a bisericii*» <sup>57</sup> (subl. n.).

Acestea sînt izvoarele de seamă pe care le-am găsit în arhiva bisericii în legătură cu Ghencea. În tradiția păstrată de locuitorii acestei părți a Bucureștiului, numele lui Ghencea se pomeneste, dar nimeni astăzi nu mai poate să dea vreo lămurire din care să reiasă clar cine a fost Ghencea <sup>58</sup>.

<sup>55</sup> Ea se păstrează în cancelaria bisericii.

<sup>56</sup> După S. T a b a k o v, *op. cit.*, II, p. 65, el s-a ocupat cu negoțul de abă, ca și alți bulgari veniți la Lupești. Poate și el să fie desemnat generic într-o atestare din anul 1828, pe un minei de la sfîrșitul sec. al XVIII-lea, aflător în arhiva bisericii, după care acesta «este al Sf. biserici cea nouă... ce este făcută din temelie de răposatul jupin Necula Băcanu și cu alți negustori». (subl. n.).

<sup>57</sup> D. Vasilescu, *Memoriu de situația bisericii Sf. Treime-Ghencea*, pp. 2—3. Arhiva bisericii. Urmașii lui Bogdan, tatăl lui Ghencea după tradiție și documentele citate, care au păstrat acest nume pînă în timpul de față, dar care s-a stins în linie directă în anul 1946, prin moartea lui Oprică Bogdan, nu mai păstrează nici o amintire de la strămoșul Bogdan, în afară de terenul de casă care le-a rămas și care poartă încă numele de «Cîmpul Bogdan». O stradă din apropiere se numește Neacșu Bogdan, după un membru al acestei familii.

<sup>58</sup> De aceea sugerăm aici comisiunii de nomenclatură a străzilor orașului București de a adăuga sub tăblițele indicatoare ale Bul. și Pieței Ghencea: «participant bulgar la răscoala din 1821», contribuind astfel la păstrarea amintirii acestui luptător bulgar pe pămîntul românesc și bulgăresc.